

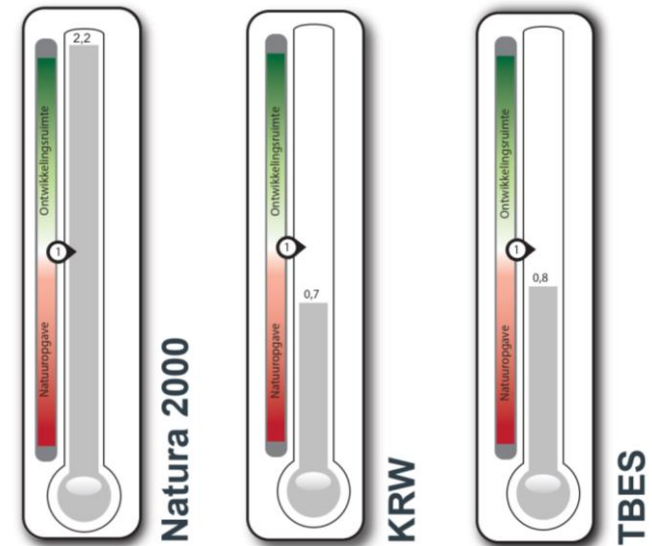
Natuurthermometer Markermeer-IJmeer stand 2020

Natuurdoelen gekwantificeerd

Natuurthermometer 2020

1. Inleiding Natuurthermometer
2. Resultaten uitlezing 2020
3. Belangrijkste ontwikkeling
4. Effecten van genomen natuurmaatregelen

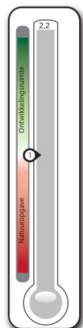

Bepalen thermometerstanden

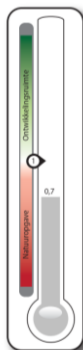
- Complexe ecologische relaties
- Veel monitoringsgegevens
- Ook veel kennislacunes

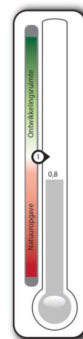
2. Resultaten uitlezing 2020

Natura 2000

KRW

TBES

Natura 2000-thermometer 2020

Thermometer	Th 2014	Th 2017	Th 2020
Habitattypen	1,5	2,3	2,2
Habitatsoorten	1,0	0,6	0,5
Broedvogels	0,8	1,5	1,5
Niet-broedvogels: Viseters	1,0	1,4	0,3
Niet-broedvogels: Planteneters	1,4	1,5	1,6
Niet-broedvogels: MosseleTERS	1,0	2,3	2,8
Niet-broedvogels: Benthos-zoöplankton-planteneters	1,6	1,5	6,6
Totaalstand Natura 2000	1,2	1,6	2,2

KRW-thermometer 2020

deelthermometer	2014	2017	2020
biologisch	0,56	0,59	0,59
fysisch-chemisch	1,00	1,01	0,99
chemisch	0,96	0,95	0,97
totaalstand KRW	0,69	0,71	0,71

Thermometer systeemcondities TBES 2020

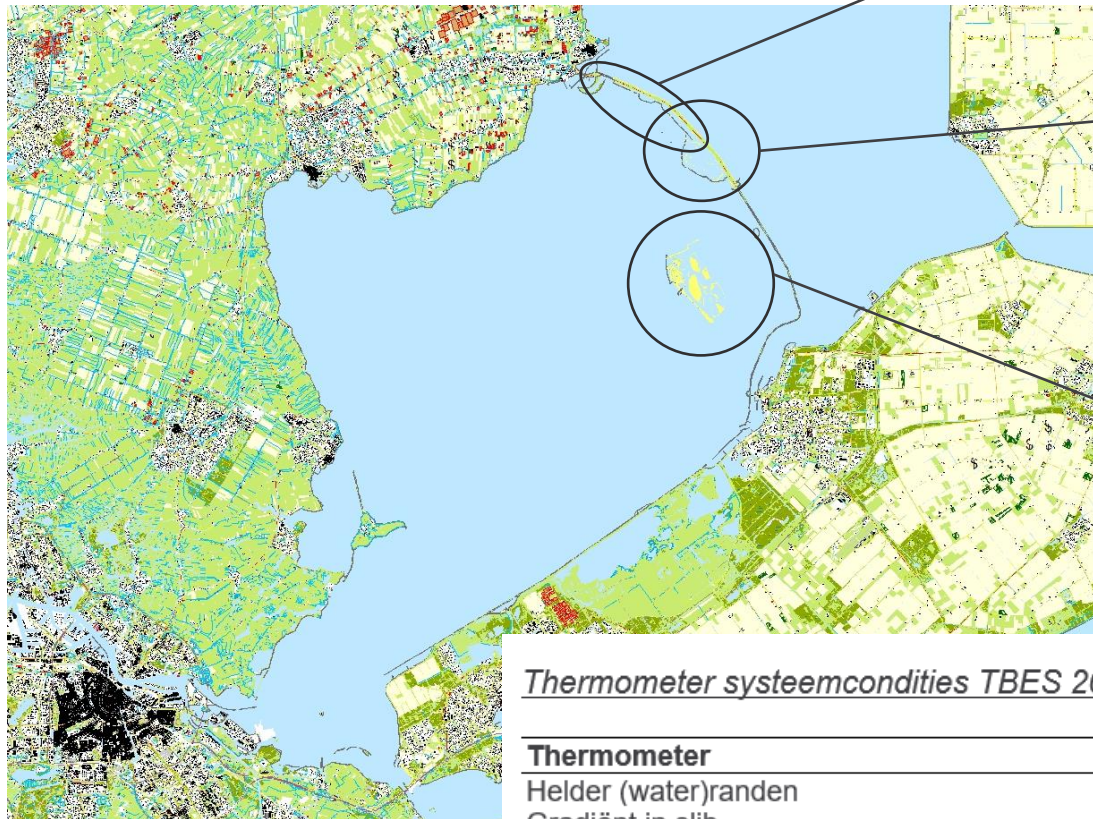
Thermometer	Th 2014	Th 2017	Th 2020
Helder (water)randen	0,5	0,7	0,8
Gradiënt in slib	1,0	1,0	1,0
Land-water-zones van formaat	0	0	0,3
Ecologische verbindingen	0,2	0,3	0,9
Totaalstand TBES	0,4	0,5	0,8

3. Belangrijkste ontwikkelingen 2020 t.o.v 2017 en 2014

- Natura 2000
 - Uitbreiding waterplanten: positief voor **plantenetende vogels, omnivore eendensoorten**.
 - Aantal **visetende vogels** achteruit sinds 2017.
 - Met broedvogel **visdief** gaat het goed sinds 2017,
 - **Aalscholver** neemt af in gehele IJsselmeergebied.
- KRW
 - Weinig veranderingen zichtbaar in thermometer.
 - Er is relatief grote verbetering nodig voordat je KRW een stap omhoog gaat
 - TBES maatregelen werken wel door op biologische kwaliteitselementen.
 - **eenzijdige waterflora en plantminnende en zuurstoftolerante vis.**
- TBES
 - Toename **Natuurvriendelijke oevers en Land-waterzones van formaat.**

4. Effecten van TBES maatregelen

Houtribdijk: 9 km Natuurvriendelijke oevers

Trintelzand
ca. 430 ha land-waterovergang
van formaat

Marker Wadden:
ca. 765 ha land-waterovergang
van formaat

Thermometer systeemcondities TBES 2020

Thermometer	Th 2014	Th 2017	Th 2020
Helder (water)randen	0,5	0,7	0,8
Gradiënt in slib	1,0	1,0	1,0
Land-water-zones van formaat	0	0	0,3
Ecologische verbindingen	0,2	0,3	0,9
Totaalstand TBES	0,4	0,5	0,8

Knelpunten m.b.t. ecologie in Markermeer & IJmeer

Doel

Natura 2000

- Voedselsituatie watervogels
 - Beschikbaarheid en kwaliteit voedsel (te) laag
- Rust en ruimte
 - Te weinig rustgebieden
 - Te weinig broedgebieden aalscholver

KRW

- Vis
 - Weinig migratiemogelijkheden
 - Weinig leefgebied (opgroei/paaigebied)
- Flora
 - Oevervegetaties als rietkragen ontbreken
- Fytoplankton
 - Afname in abundantie en soortensamenstelling

Doel

TBES

- Heldere (water)randen met waterplanten
 - Nemen toe, nog onder doelstelling (80%)
- Land-water-zones van formaat (moeras)
 - Nog maar beperkt aanwezig, nu 30% doel
- Ecologische verbindingen
 - Oplossen knelpunten vismigratie

